

1,507. 620
628
16
1754, 70.

IOANNIS IACOBI SORBERI I. V. D.

P. P. O. ET FACULT. IURID. ADSESS.

IN ACADEMIA MARBURGENSI

P R O G R A M M A

DE

LEGITIMIS SVBSIDIIS AD

SOLIDAM COGNITIONEM IN

IURISPRVDENTIA FEVDALI ADSPIRANDI

QVO

GENEROSOS, NOBILISSIMOSQVE COMMILITONES

AD AVDIENDAS PRAELECTIONES AESTIVAS

TAM PVBLICAS QVAM PRIVATAS

OMNI, QVA PAR EST, HVMANITATE

INVITAT

MARBURGI CATTORVM

TYPIS PHILIPPI CASIMIRI MÜLLERI, ACAD. TYPOGR.

1750 Sorber de iurisprudentia fevdali

IOANNIS IACOBI SORBERI I. V. P.

D. M. O. ET FACULT. IURID. ABBATIS
IN ACADEMIA MARBURGENSI

F R O G R A M M A

DE

LEGITIMIS SVBSIDII AD

SOLIDAM COGNITIONEM IN

IURISPRUDENTIA FENEBAL. ADHIBENDI

QVO

GEORGIOS. NORR. SCHWONOFF. COMITIS SVB

AD ACADEMIAS PRAELECTIONIS AESTIVAE

TEM. FENEBAL. QVAM. FENEBAL.

OMNIS QVA SAR. EST. HUMANITATE

1817

MARBURGI CATTORVM

AD ACADEMIAM IURIDICAM. 1817.

Si ista consulimus tempora, in quibus barbaries
inuasit ordinem litteratorum, disciplinae
tantis circumdatae conspiciuntur tenebris, vt
illas sectantes miserrimi euaserint iurium inter-
pretes. Perscrutemur modo istas aetates, in quibus AC-
CVRSIVS, BARTOLVS, BALDVS eorumque adseclae
numerum mortalium auxerunt, tunc versati in iurispru-
dentia elegantiori, omnesque, qui iucunda cum utilibus
scituque necessariis coniungere didicerunt, vno ore fa-
tentur, sapientiam ciuilem potius ferream quam auream
exstitisse. Ast, quum ALCIATVS et praeprimis IACO-
BVS CUIACIVS (qui non immerito princeps et restaura-
tor litterarum elegantiorum dicitur, immo praecipua in-
ter scholas, quarum quinque ab Irnerii temporibus nu-
meramus, nomen Cuiacianae adepta est,) eorumque stre-
nui sectatores probe animaduerrerent, quanta inde ena-
scerentur commoda, si plane alia quam haectenus vsitata
indueretur facies iurisprudentiae, eam ob causam omnem
adhibuerunt operam, elegantiora cum iurium scientia
adcurate combinandi, et, si veritatem diffiteri nolumus,
A 2 felicissi-

felicissimi inde enati sunt euentus, quibus et hodierno die isti gaudent atque fruuntur, qui eorum vestigia sequi solliciti existunt. Quae hactenus breuissimis delineata me mouent atque impellunt, vt omnibus legum cupidis eandem studiorum methodum commendem, qua via electa, certo certissime sibi polliceri valent fructus vberimos. Ne autem a scopo nimis aberrem, ad thema illud speciminis loco exhauriendum me conuertam, quo adiuuante demonstrare adnitar, quomodo solida in iurisprudentia feudali nancisci possit cognitio.

§. I.

Quem finem vt obtineamus, me sentiente non solum necesse est, vt in disciplinarum ac materiarum iuris origines, vicissitudines et vsum hodiernum exactissime inquiratur, sed etiam in iure feudali praepremis requiritur, vt legitima subsidia ad masculam notitiam perueniendi haud negligantur, quae sequentem in modum pro instituti ratione indicare aequae ac examinare adlaborabimus.

§. II.

Studium antiquitatum germanicarum si adimus, talia nemine forsitan haesitante ibi conspiciuntur, quae iurisprudentiam feudalem optime illustrare valida deprehendimus. Probationis causa inseruire poterit diuisio maiorum nostrorum in quatuor ordines, nobilium, ingenuorum, libertorum et seruorum (a), quam non solum veteres Teutones vsu seruarunt, sed etiam nostrates homines in Germania adhuc degentes (per experientiam) huncce in modum a se inuicem secernere studiosi deprehenduntur. Sed mitto posteriora et retentis prioribus insiciendum non erit, Germanos antiquos, a quibus promouen-

mouendae militiae gratia feuda sunt introducta (b), nobilibus atque ingenuis qua militiae capacibus beneficia solummodo contulisse (c), ideoque facile est ad intelligendum, quare antiquitus feuda propria vsu obtinuerint (d). At, quum militiae status fuerit mutatus (e), penuria numerum sublata, praetereaue varia ad feuda accesserint incrementa, res eo rediit, vt reliqui ordines iuxta rigorem a feodorum acquisitione alias exclusi fuerint admissi (f), quibus est factum, vt succedente aetate enata sint impropria, quamuis haud diffiteor, oblationem alodiorum in feudum diuersis ex causis ansam quoque dedisse improprietatibus (g). Quae, si vt decet, ponderantur, nemo, vt mihi persuadeo, inficias ibit, studium antiquitatum germanicarum vberrimos subministrare fructus in addiscenda et enodanda iurisprudencia feudali.

(a) Clare id commonstrauit ADAMVS BREMENSIS in *hisor. ecclesiast. lib. 1. cap. V.* reliquique a me in *diff. inaug. sub praesidio Viri Illustris atque Excellentissimi IO. GEORGH ESTORIS Procancellarii in nostra Academia eximii Promotoris mei pie deueniendi Ienae MDCCXL. habita de odio in matrimonia inaequalia et restricto iure nobilitatis germanicae quod ad connubia citati.*

(b) Probarunt dicta SPENERVS de *primis vestigiis feodorum* aliique plures.

(c) Sufficenter recensita delineauit TACITVS de *morib. Germ. cap. XIII.* STEPHANVS BALZIVS in *capitul. Reg. Francor. Tom. II. pag. 186.* etcet.

(d) Legas modo B. L. exquisitissimas dilucidationes Viri de orbe literato spectatissimi Procancellarii nostri *Illustris IO. GEORGH ESTORIS obseruat. iur. feud. obs. XVI.*

(e) Vid. B. G. STRVVIVS in *Elem. iur. feud. cap. XI. §. CCCXIX.*

(f) Conf. PETRVS a LVDEWIG in *iur. feudor. cap. VI.*

(g) Quarum per plures fecerunt mentionem v. g. HELMOLDVS in *Chron. Slauor. lib. 1. cap. IX.* VBBO EMMIVS *rer. Fris. lib.*

lib. XI. pag. 443. PETRVS a LVDEWIG *in reliq. MS̄tor. Tom. II. pag. 267.* HERTIVS *de feud. oblat. aliiq.*

§. III.

Praeter iamiam delineata plurima adhuc addi valuisse argumenta propositionem hanc corroborantia, verum instituti ratio exigit, vt aliorum subsidiorum etiam breuibus faciam mentionem. Huc spectare mihi videtur ius germanicum ipsum, ex quo inter omnes constat, quod Teutonibus summopere displicuerint disparagia (a), vtpote quibus curae cordique fuit, ne inaequalia celebrarentur matrimonia (per principia iuris germanici). Testantur de veritate dictorum leges perantiquae germanicae (b), fides scriptorum plane non contemnendorum (c), immo praxis ipsa (d), et haec in se considerata quolibet satis superque conuincunt, quales poenae iis sunt irrogatae, qui impares nuptias inire haud erubuerunt (f). Ad classem harum coercionum non tantum referatur exclusio a ludis equestribus, denegatio honorum ac titulorum patris etcet. sed inaequaliter nati a successione feudali quoque arcentur (g), id quod non leuibus, multo potius fortissimis confirmari potest rationibus atque exemplis, adeoque, si a paroemia iuris patrii: *das kind gekæret zur ærgern hand* (h), etiam recedimus, nemo non videt, ius germanicum maximum habere influxum in iurisprudentiam feudalem, praesertim, si apud animum nobis constituimus, beneficia esse inuenta Teutonum (i).

(a) Manifesto hoc docuit modo laudatus ADAMVS BREMEN-
SIS *in histor. ecclesiast. lib. I. Cap. V.* SALVIANVS *de gubernat. Dei pag. 104.* et PHILIPPVS CLVVERVS *in Germ. antiq. lib. I. cap. XV.*

(b) v. g. LEX SALICA tit. XIV. LEGES WISIGOTHORVM lib. III.

III. tit. III. SVRGVNDIONVM tit. XXXV. §. II. LANGOBARDORVM lib. II. tit. IX. et ceter.

(c) Huc referre licebit PETRVM de ANDLO de *imper. rom. lib. I. cap. XII. et XV.* GRYPHIANDRVM de *Weichbild. Saxon. cap. XXVI.* B. G. STRVVIUM in *iurispud. bevoic. P. II. cap. II.* NICOLAVM BETSIVM de *paet. illustr. cap. I. §. XXV.* et MEAM *supra cit. diss. inaug. de odio in matrimonia inaequalia et restricto iure nobilitatis germanicae quod ad connubia.*

(d) Dilucide dicta delinearunt B. G. STRVVIUS in *corp. iur. publ. cap. XXXI. §. XXXIII. sq. et in iurispud. bevoic. a cel. HELLEFELDIO edita P. II. cap. II. §. XLIV.* PETRVS a LVDEWIG in *Erleuterung der gülden Bullen P. II. pag. 1359. aliique.*

(e) Legi merentur, quae exhibet IVS FEVDALIS SAXONICVM *cap. XX. et ADAMVS BREMENSIS loc. cit. expresse dicit, penes maiores celebrationem imparum matrimoniorum vitae damno fuisse compositam.*

(f) Quod nos docet IVS FEVDALIS SVEVICVM *cap. XL. et IVS SAXONICVM PROVINCIALE lib. III. art. LXXI.*

(g) Consulatur desuper HERTIYS in *paroem. iur. germ. cap. VI. §. II.*

(h) Variis argumentis hoc confirmavit B. G. STRVVIUS in *Elem. iur. feud. cap. II. §. XVIII. sq. ibique citati.*

§. IV.

Nec minus iurisprudencia publica egregia subministrat subsidia, quae absque detrimento in iure feudali abesse nequeunt. Fulse quidem propositum demonstrare. valerem, ast ob temporis penuriam solummodo commemorare fas erit expeditiones romanas, de quibus cum ignarissimis scimus, quod ante Caroli V. Imperatoris aetatem fuerint vsitatissimae, et licet in desuetudinem abierint, nihilominus tamen in iurisprudencia feudali vestigia illarum supersunt, quorum ope varia ibi obuientia crui queunt. Ad illustrationem productorum prouocare
erit

erit integrum ad militiam veterum Germanorum, quam letam fuisse (a), nemo in iure patrio versatus ignorat, admitterebantur ad eam homines militaris generis clypeo militari gaudentes (b), quorsum iure optimo maximo referimus nobiles atque ingenuos (c). Hi, quum gratuita seruitia militaria non praestarent, belligerantes autem ob penuriam numerorum stipendia militantibus solvere impedirentur, (per antecedentia) factum est, vt loco salarii praedia sub nexu feudistico conferrentur (d). Quam viam etiam Imperatores ob rationem praedictam eligere studuerunt, quod satis superque edocent tempora Pipini, Caroli M., Ludouici Pii, Lotharii I., Friderici I. Barbarossae dicti aliorumque summorum imperantium (e), et quum regnante Ottone M. imperium romanum regno Germaniae iungeretur (f), res eo deuenit, vt Imperatores variis ex causis v. c. coronam romanam adipiscendi, comitia in campis Roncaliensibus habendi etcet. talismodi expeditiones instituerent atque decernerent (g). Quoniam autem Itali fatente historia fidem sancte promissam seruare non consueuerunt, multo magis pollicitationum suarum haud raro immemores exstiterunt, eaque propter Imperatores saepenumero pericula vitae subire tenebantur, hinc facile intelligitur, cur vasallos suos ad seruitia militaria actu praestanda euocarint, antequam ad petendam Italiam proficiscerentur, ne destituti reperiantur hominibus fidelibus fortissimisque, qui contra quasuis iniurias et adgressiones hostiles tueri ac defendere possent dominum dirigentem. Modum expeditionum institutarum depingere, hancce ob causam non est opus, quia Doctores iuris pblici haud infrequenter de iis sunt commentati (h), qua de re vltiori discussione superse-
dere

dere possumus, praesertim, quum mei in praesentiarum sit, tantummodo ostendere, quatenus praedictae expeditiones largissima manu suppeditent, seruitia militaria atque equestria, sine quorum exacta contemplatione multa capita in iure feudali obuenientia neque intelligi, neque exhauriri queunt (per principia iuris feudalis).

(a) Clare hoc cognoscere licet ex Capitularibus Regum Francorum praesertim CAROLI M. de anno DCCCXII. cap. I. similibusque.

(b) Quod, quum plane indubium sit, omnibusque iurium teutonicorum scrutatoribus satis notum, ea de re diutius haud moror, sed vnice saltim mentionem facio STEPHANI BALVZII in capitul. Reg. Francor. Tom. II. pag. 186.

(c) Legatur TACITVS de morib. Germanor. cap. XIII. cui adhuc plures adnectere valuissem, si mihi perspectum non esset, delineata indubitatissimis adnumerari.

(d) Solidissime de hoc disputavit Illustris Procancellarius IO. GEORGIVS ESTOR in lectissimis obseruat. iur. feud. obs. XVI.

(e) Conf. ANNALES REGVM FRANCORVM ad ann. DCCLVIII. et DCDLXXXVIII.

(f) Adeatur OTTO FRISINGENSIS de gest. Friderici I. lib. VI. cap. XVII. et XXIV. RADEVICVS lib. I. cap. VI. et CONRINGVS de Germanorum imperio romano cap. X. §. XXV.

(g) vid. OTTO FRISINGENSIS l. c. lib. II. cap. VII. et B. G. STRVVIVS in corp. iur. publ. cap. VII. §. XXXIX. nec non cap. XXIV. §. V.

(h) Consuli meretur memoratus STRVVIVS loc. cit. ibique allegati scriptores.

§: V.

Cum his haecenus enucleatis subsidiis iustissima ex causa coniungitur vsus historiae, quo neglecto, in feudalibus saepissime emergunt passus, qui non aliter, quam ope illius enucleari valent. Iniuicundum forsitan non e-

rit,

B

rit,

rit, quum feuda audiant inuenta Germanorum, (per antecedentia) ad dilucidandam propositionem mentem ad migrationes gentium germanicarum dirigere, intuitu quarum non solum scriptores fide digni, sed etiam maiorum nostrorum hostes infensissimi testantur, Teutones antiquitus in gouis sedentes tanta in producendis liberis gauisos esse frugalitate, vt ob inhabitatorum multitudinem pristinas sedes derelinquere, aliasque sibi eligere fuerint coacti. Quae iam recitata, ne legitima careant probatione, quosdam saltem recensere iuuabit populos, qui migrationes instituere nulli dubitarunt. Huc non immerito pertinent Langobardi, qui facta mutatione priorum sedum regnum istud inclytum in Italia stabiliuerunt: (a). Nec alia dicere fas erit de Anglo Saxonibus Britanniam postea occupantibus (b), vt et de Cimbris, quorum clades a Mario felici isto Romanorum belli duce perpeffa quemlibet, vt mihi persuadeo, conuincet, migrationes gentium germanicarum entibus rationis non esse accensendas. Ne autem prolata vitio mihi vertantur, forteque quispiam credat, enarrata in iure feudali plane nullius esse momenti, is solummodo perspiciat ponderetque vnicam hanc quaestionem: Quanam ex causa scriptores Anglici, Langobardici reliquorumque e patria discedentium populorum teutonicorum auctores in iure feudali a rite sentientibus allegentur ac citentur (c)? Profecto! nulla alia ex ratione, quam quod maiores nostri patrios lares deserentes instituta pristina secessu suo non fuerint abominati, multo magis ea acriter retinuerint (d). Quae, quum ita sint, non est mirandum, quare interpretes iuris feudalis adcurate peragentes tales commemorant auctores, qui Germaniae nostrae amplius
 haud

✻ * * ✻

11

hard sunt accensendi, et nihilominus maximam praestant
utilitatem in exhaurienda iurisprudencia feudali, nam,
quod Teutones per migrationes e patria abeuntes insti-
tuta anteriora non deseruerint, sed quouis modo conser-
uarint, certo certissimum est.

(a) Langobardos ante migrationes Germaniam inhabi-
tasse, cognoscimus ex VELLEIO PATERCVLO *hystor. lib. II. cap.*
CVI. cluvero in Germ. antiq. lib. III. cap. XXVI. et HART-
KNOCHII diss. de origine Pomeraniae, quod autem Italiam pe-
tierint, regnumque erigere fuerint solliciti, testantur WAR-
NEFRIDVS *lib. IV. cap. XLVII. et IO. NICOLAUS HERTIVS opuscu-*
lor. Vol. II. P. III. cap. IX. §. II. sq.

(b) Hi populi a TACITO *de mor. Germ. cap. XL.* Sueuis ad-
numerantur, et iuxta testimonium BEDAE *in hist. eccl. lib. I.*
cap. XV. Pictos Scotosque represserunt, et tandem Britan-
nos ipsos subiugarunt, HERTIVS *loc. cit. P. II. cap. II. §. III.*

(c) Sic in perscrutandis doctrinis feudalibus saepissime
animaduertimus, quod scriptores adducantur, qui ad Ger-
maniam nostram non spectant. Exempli loco esse poterit
Paulus Diaconus, Petrus de Rewa etcet. quemadmodum
nec leges Malcolmi Regis Scotorum silentio praetereuntur.

(d) Quod exinde colligere possumus, si istas adimus ter-
ras, ad quas Germani accesserunt, tunc constabit, feuda
ibidem fuisse cognita, quod de Gallia, Anglia, Italia, Bel-
gio etcet. satis superque conspiciamus.

§. VI.

Deinde maximae est utilitatis, quando antiquitates
feudales arctissime cum iurisprudencia feudali iunguntur,
quum enim, prout supra expositum, cuiuslibet officium
eo redeat, vt origines aequae ac vicissitudines probe no-
tentur, ita et praesens disciplina talem exposcit metho-
dum,

dum, conspiciamus enim in ista materias, quae non aliter quam hac via electa peruestigari queunt. Haec, ne penitus intacta relinquuntur, operae pretium esse duxi, ad pares curiae aliquatenus recurrere, de quibus nemo non scit, quod sub iis comprehendantur conuassalli vnius eiusdemque domini, qui posterioris curiam agnoscentes ibidem iudicis partes sustinere valent, et quatenus gaudent persona standi in iudicio, obtinent locum scabinorum, de quibus sufficienter est notum, quod veterum Germanorum audiuerint adfessores (a), ideoque iis in territoriis, vbi adhuc curiae feudales conspiciuntur, praedictae notiones citra detrimentum omitti nequeunt. Et quamuis nonnulli in ea haerent opinione, statuentes, vsum parium curiae penitus in desuetudinem abiisse, nihilominus tamen contrarium a recentioribus Feudistis iamdudum est demonstratum (b). Inficiari quidem haud possumus, dari prouincias, intuitu quarum nullas amplius adgnosimus curias feudales, per consequens nec pares curiae (c), ast inde non est concludendum ad vniuersa Germaniae territoria, e contrario nostris temporibus videmus regiones, in quibus recensita vsum praestant pragmaticum (d), qua de re nihil consultius erit, quam omnium eorum habere rationem, quae ad masculam scientiam in sapientia ciuili quidquam perducere valent.

(a) Lectu dignissima est commentatio BRUMMERI de scabinis, quem hac in materia Icti magni nominis commendare solent.

(b) Factum hoc est inter recentiores a cel. IENICHENIO in comment. de paribus curiae.

(c) Prae-

(c) Praedicta videmus in terris Saxonis, Brunsvicensibus, Holfaticis aliisque, in quibus vel coram regiminibus, vel coram tribunali, vel coram iudiciis provincialibus, immo quandoque iudiciis adpellationum causae feudales tractantur, B. G. STRUVIUS *in Elem. iur. feud.* cap. XIX. §. CCCXIX.

(d) Huc consentientibus Feudistis referre licet archiepiscopatum Moguntinum, Treuirensē, Coloniensem, terras Megapolitanas, Pomeranicas aliasque, STRUVIUS *loc. cit.* et *Illustis atque excellentissimus Procancellarius huius Academiae* IO. GEORGIUS ESTOR *de iurisdictione curiarum clientelarium Germaniae et de causis feudilibus ibi tractandis.*

§. VII.

Praeter iam enucleata inter omnes constat, quod in iurisprudencia feudali non tantum iura patria, sed etiam Langobardica per liberam receptionem adgnita perquam exacte sint inspicienda in causis beneficiariis, quae, quum nulli subsint dubitationi, facillimeque ex successione feudali ipsaque tractatione diiudicari valeant, eam ob rem ulterius non moror, sed hisce lineis ob penuriam temporis fugituo calamo conscriptis finem impositurus VOS adeo, HONORATISSIMI SVAVISSIMIQUE COMMILITONES, animo sincero declarans, me ne quidpiam aliud habere in votis, quam vt VOBIS infucato declarem pectore, studium inferuendi mihi esse iucundissimum, quod vt absque temporis interuallo adpareat, recitationes meas aestiuas die XIII. mensis Maii in aedibus Schottianis fauente Numine diuino inchoandas typis publicis communicabo. Praelegam itaque indefesso cum studio omnique diligentia interpretabor

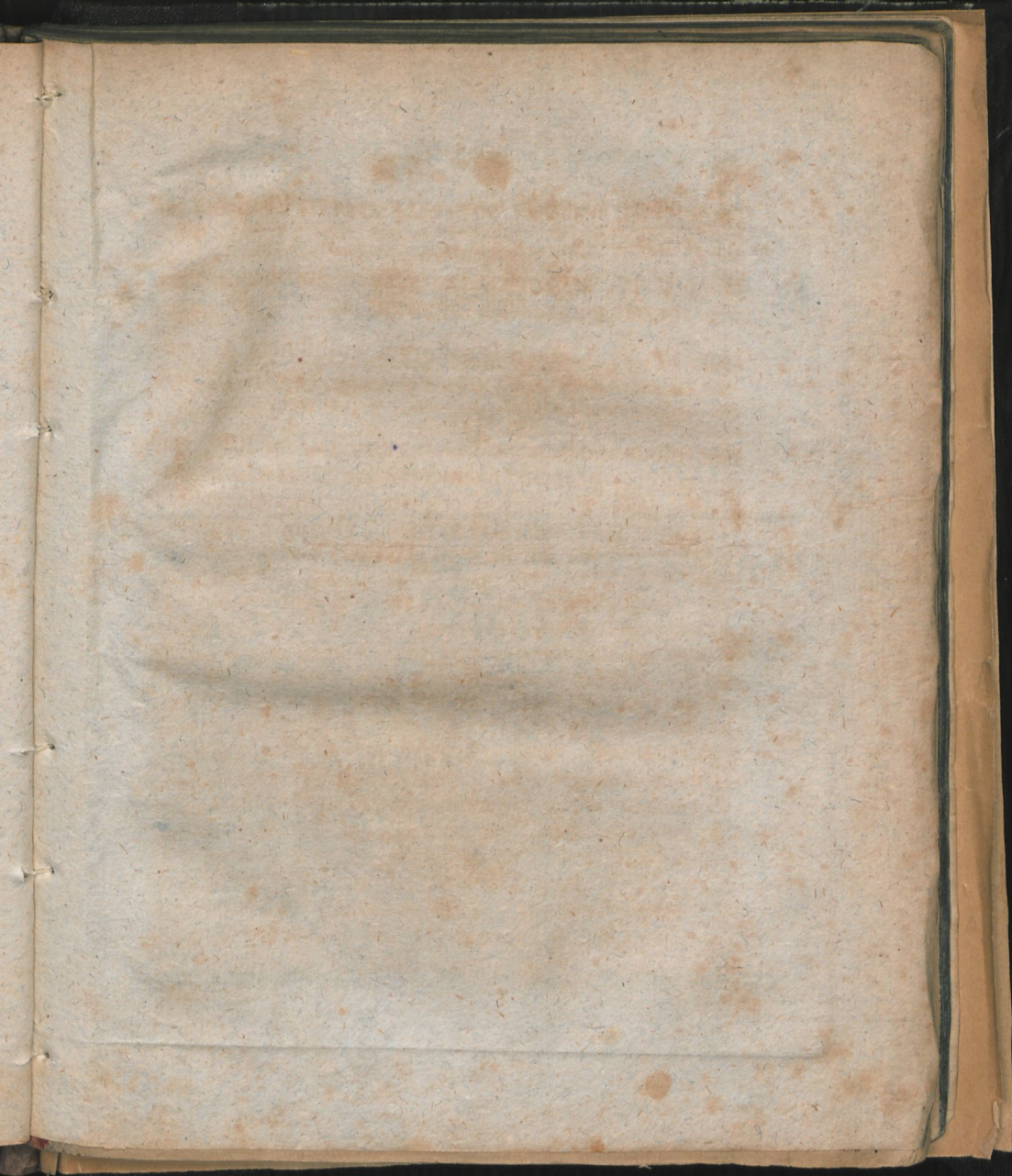
Hora II-III. BYRCARDI GOTTHELF STRVVII Elementa iuris feudalis.

Hora III-IV. GEORGII ADAMI STRVVII Iurisprudentiam romano germanicam forensẽ, et

Hora IV-V. Titulum Digestorum vtilissimum *de regulis iuris* diebus Lunae, Martis et Veneris publice exhaurire studebo.

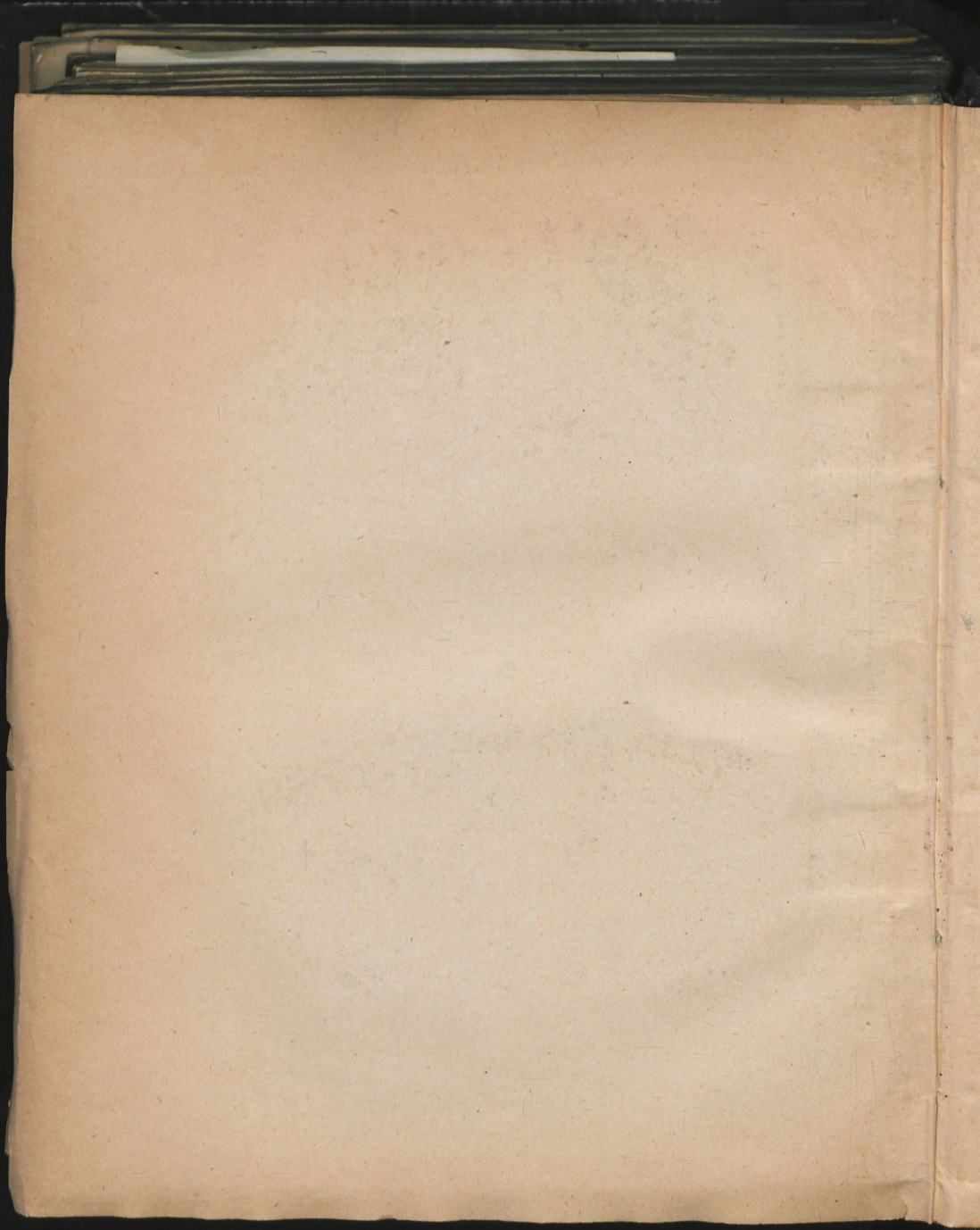
Nec minus fidelem polliceor instructionem istis, qui priuatissimas exoptant manuuctiones ad alias iurisprudentiae partes, quibus vt et prioribus interesse velitis, id est, quod obseruanter rogo. Dabam e Museo
d. XI. Maii MDCCLIV.

Marburg, Diss., 1753-55

ULB Halle
005 034 817

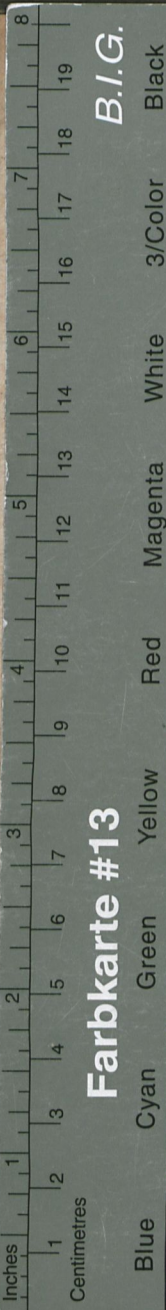
3

TA → α

nr 1 + 10 Stück

B.I.G.

Farbkarte #13

1,507. 620
SORBERI I. V. D. ~~628~~
ULT. IVRID. ADSESS. 16
A MARBURGENSI
1754, 10.

R A M M A
DE
SVBSIDIIS AD
GNITIONEM IN
VEVDALI ADSPIRANDI
QVO
IMOSQVE COMMILITONES
ELECTIONES AESTIVAS
QVAM PRIVATAS
EST, HVMANITATE
ITAT

CATTORVM
MÜLLERI, ACAD. TYPOGR.

